

אוצר הנפש

* **		
20:13	18:56	י-ם
20:16	19:11	ת"א
20:17	19:04	חיפה
20:14	19:02	ב"ש

עלון שבועי בענייני תורת הנפש ותיקון המדות משיעורי הרב יצחק גינזבורג שליט"א

אוצר הסיפור

'ימים ארוכים' בזכות מצוות כיבוד הורים

הרב הקדוש רבי בעריש מביאלא נמנה על גדולי חסידיו של רבי מנחם מענדל מווארקיי ויום היארצייתו שלו חל בב"ה בסיון.

דרכו של הרב הקדוש רבי בעריש מביאלא היה להתפלל

מאוחר ביותר, ושהה מאוד בתפלתו, עד שכשסיים כמעט חשכה לילה, והיה טועם אז פת שחרית עם כוס יי"ש חזק מאוד "קוואטירע שפערטר" [שאין בדוגמתו בימינו] לאחר מכן היה לומד כל הלילה בעמידה [שהיה לו חומרא ללמוד בעמידה] "און דער קאפ האט געארבעט" [ראשו פעל כדבעי].

כאמור, היה מסיים תפלתו עם חשיכה, כאשר נסע אל אביו

הרב הקדוש רבי אברהם מטשעכנוב - התפלל אז בזמנו לכבודו, וכך נשאר לו 'יום ארוך'. ופירש בזה הפסוק "כבד את אביך ואת אמך למען יאריכון ימך" - אם תכבד את אביך, נמצא שתתפלל תפלה בזמנה, וממילא "יאריכון ימך", שהימים ארוכים...

אנו מצווים על כבוד אב ואם ועל מורא אב ואם - מורא מצד הגבורה-היראה וכבוד מצד החסד-האהבה, כנודע. ועוד, בעשרת הדברות מכוונת מצות "כבד את אביך ואת אמך" כנגד החסד, והיא החותמת את הלוח הימני השייך לצד החסדים שבלוחות.

היכולת לכבוש את סדר היום הרגיל היא יכולת הגבור לכבוש את גבורתו עצמו ולהכפיף אותה לקו הימין - זו תכלית התיקון של "לאכללא שמאלא בימינא".

המתגבר על גבורתו כדי לכבד את הוריו (ויש לומר כי אין זה מקרה פרטי, אלא תמיד ההורים מעדיפים שבנם יסיים את התפלה בזמנה ויצא לפעול בעולם במשך היום, כדי ש'יצא ממנו משהו') זוכה לאריכות ימים, בבחינת "ואברהם (איש החסד) זקן בא בימים", כאשר כל יום הוא ארוך ומלא פעילות ותוכן.

(מתוך "סיפורי צדיקים")

אוצר הפרשה

חומש במדבר - התיקונים שעל עם ישראל לעבור בכל הדורות

כאשר מחשבים את השמות של חמשה חומשי תורה - בראשית שמות ויקרא במדבר דברים - עולה הכל 2480, עשר פעמים במדבר. במחשבה ראשונה, לא הייתי מצפה שדווקא חומש במדבר יהיה כה מרכזי. חומש בראשית הוא בריאת העולם ומעשי האבות, חומש שמות הוא יציאת מצרים ומתן תורה ועשיית המשכן, חומש ויקרא הוא כל עבודת הקרבנות וחומש דברים הוא הסיכום של משה רבינו לכל התורה וההכנה לכניסה לארץ - ולעומתם חומש במדבר מתאר הרפתקאות שעבר עם ישראל 'בין לבין', בזמן המדבר, ושרבות מהן הן גם בלתי נעימות. אך הגימטריא הזו רומזת דווקא למרכזיות של חומש במדבר. דווקא ההרפתקאות בחומש במדבר הן תחומי העיסוק והתיקונים שיש לעם ישראל לעשות במשך כל הדורות. לדוגמה, יש בחומש במדבר את מחלוקת קרח ועדתו. וכך, בכל דור ישנו קרח שחולק על משה רבינו שבדור, וכתוב שהמשיח יבוא בדור בו קרח יודה למשה שבדור. דוגמה נוספת היא חטא המרגלים שמאסו בארץ חמדה, כאשר סוגית היחס והקשר שלנו לארץ ישראל ממשיכה לדרוש בירור ותיקון בכל הדורות. לחומש במדבר יש שם נוסף, בשל מנין בני ישראל בו הוא פותח - "חומש הפקודים". מוסבר בחסידות כי פקודים הם גם מלשון פקידת בעל את אשתו. הקשר בין הקב"ה ועם ישראל מתואר בשיר השירים כיחס של חתן וכלה, הדוד העליון והרעיה. וכך, כל ההרפתקאות של חומש במדבר הם בעצם מתחים בין האיש ואשתו, בין הקב"ה לבינינו, כנסת ישראל - מתחים שצריכים לתקן אותם ולהפוך אותם לפקידות, למערכת יחסים מתוקנת.

(משיעור ב"ד אייר ע"ד)

אוצר התבונה

חוש ההילוך של ה' ושלנו

לכל חדש יש חוש וידוע שהחוש של **חדש סיון** הוא **חוש ההילוך** – "הולך בתם ילך בטח". "הליכות עולם לו", "אל תקרי 'הליכות' אלא 'הלכות'" – כל הלכות התורה הן הילוך – "ונתתי לך מהלכים בין העמדים האלה" כל מלאכי רום הם עומדים ביחס לנשמות שהן מהלכים, מתקדמים, כל יום וכל רגע "ילכו מחיל אל חיל" באין ערוך. **כמו שאנחנו מהלכים גם הקב"ה מהלך, בתוכנו – "והתהלכתי בתוכם". מהו ההילוך של הקב"ה? הפשט של "הליכות עולם לו" מתייחס לקב"ה. ההילוך שלו נקרא "דרך הוי". כתוב שכל התורה כולה נקראת "דרך הוי".**

כמו שאנחנו מהלכים גם הקב"ה מהלך, בתוכנו – "והתהלכתי בתוכם"

מה הסוד של "דרך הוי"? אנחנו הולכים עכשיו, בחדש ההילוך, לקבל את הדרך – "דרך הוי". כתוב שהוי' הוא "היה הוה ויהיה כאחד" – למעלה מהזמן, שרש הזמן אבל למעלה מהזמן. אבל "דרך הוי", ההילוך שהקב"ה הולך, היינו מה שה' על ידי תורה נכנס לתוך הזמן. הזמן הוא הדופק שמחבר את הנפש של העולם לעולם עצמו, המשכה מדעת עליון לדעת תחתון.

בתחלת קונטרס ההתפעלות כותב אדמו"ר האמצעי שאבא, אדמו"ר הזקן, מסר את הנפש שגם מי ששייך רק לדעת תחתון, לבטול היש, יוכל לטעום את הטעם של דעת עליון, יחודא עילאה, ש"ה' הוא הכל והכל הוא ה'". זו "דרך הוי", **שהלמעלה מהזמן בעצמו – הוי' עצמו – נכנס לתוך המציאות שלו, לתוך העולם שלו. זהו התפקיד של התורה – "חכמות בחוץ תרנה", שהחכמה של התורה תכנס לתוך מעשה בראשית. שנבין שהפשט של "בראשית ברא אלהים" הוא לא רק החכמה של מעשה בראשית, חכמת הטבע, אלא שהתורה היא-היא בוראת את העולם, "אסתכל באורייתא וברא עלמא". זהו הענין של כל התורה כולה ושל כל מצוות התורה, רמח אברין דמלכא ו-ססה גידין – הכל "דרך הוי", להמשיך את הגילוי, "כל חדא וחדא לפום שיעורא דיליה", שיהיה גילוי של דעת עליון בתוך המציאות של דעת תחתון. ההמשכה היא באמצעות סוד הזמן.**

(משיעור ג' סיון פ"ב)

אוצר השו"ת

אין לימוד לשם לימוד

שאלה: מה הכוונה "הלומד על מנת ללמד"?

תשובה: יש אנשים שחושבים שכאשר אני לומד לעצמי זה יותר לעומק, יכול להתבודד ולהבין דברים לאשורם וכו', אך כאשר הופך להיות מורה ומלמד סיים את הקריירה שלו כתלמיד חכם. כך היה מקובל בישיבות של מתנגדים, בהרבה מקומות, שכאשר צריך ללכת ללמד – גמרת את הקריירה של תלמיד חכם. זה אינו נכון – **אין טיפוס שלומד כדי ללמוד, אין כזה דבר, אלא רק לומד על מנת ללמד ולומד על מנת לעשות.**

אם הוא לומד על מנת ללמד מספיקין בידו ללמוד וללמד – החידוש הוא שלא נגרע מהלימוד העצמי שלו, אלא אדרבא, אפילו מחזק את הלימוד שלו. לכן מספיקין בידו "ללמוד" לעצמו וגם "ללמד" לאחרים. אם אתה מלמד אבל יש לך כחה שלא מקשיבה – כתוב בזהר שאשרי מי שמדבר על אדנים ששומעות ואוי למי שמדבר על אדנים שאינן שומעות. עיקר הברכה של "מספיקין בידו... ללמד" הוא שיש לך תלמידים הגונים, שמקשיבים ומבינים לעומק ועושים ומפיצים את התורה שלך בעולם. תלמידים שעושים הנצחה. אם אין תלמידים הגונים זו לא הנצחה אלא הפסד. אם יש תלמידים הגונים אפשר לצאת לקרב ולנצח – "דידן נצח". **מי ש"לומד על מנת לעשות" מתכוון לעשות גמילות חסד, נותנים לו הכל – "ללמוד וללמד לשמור ולעשות".**

כל זה כדי שנוכל לכוון את המשפט החשוב הזה בתפלה, "ותן בלבנו בינה להבין ולהשכיל לשמע ללמד וללמד לשמור ולעשות ולקים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה".

(משיעור כ"ג סיון ע"ה)

אוצר הרמז

סוד המצח

המצח הוא בחינת אין, כתוב שהוא כמו מדבר שממה, כתוב ש"לא ישב אדם שם" – להגיע למקום שלמעלה מישוב אדם, לצאת מהישוב. כמו אצל רבי נחמן, בשביל להתבודד עם ה' צריך לצאת מהישוב – היינו להגיע למצח, התבטלות, מקום אחר. צריך להגיע למקום שאינו מוכר. כל מה שאתה מכיר הוא מהחטם, שמגיע עד העינים – זהו שטח מוכר. הזיווג השלם הוא שאתה במקום לא מוכר לחלוטין. זהו סוד המצח שממש צומח ה"צמח שמו ומתחתיו יצמח", מלך המשיח, סוד יסוד עתיק יומין המלוּבש במצח הרצון.

(משיעור אור לי"ג שבט ע"ח)

במדבר = רמח

המלה "במדבר" היא בגימטריא רמח, הגימטריא של אברהם אבינו. רמח הוא גם מנין האברים בגוף, ויש בתורה רמח מצוות עשה – בסופו של דבר "המעשה הוא העיקר" בקיום רמח מצוות עשה.

(משיעור כ"ד אייר ע"ד)

אוצר הפתגם

בפרשת חקת נאמר "וממדבר מתנה". מי שעושה עצמו מדבר, הוא ענו מאד, "ונפשי כעפר לכל תהיה" – שגם כשכולם דורכים עליו הוא לא מתפעל מזה כלל וכלל, הוא כבר במדת ההשתוות, בין שמשבחים אותו ובין שמגנים אותו, כמו שהבעל שם טוב למד אותנו.

(משיעור מוצאי י"ט תשרי ע"ד)